

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยการทำให้บัญชีที่ส่งผลกระทบต่อการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ขั้นตอนการดำเนินงานศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัย 2 รูปแบบ หรือ 2 วิธี ได้แก่ (1) การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) และ (2) การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการทบทวนแนวคิด และทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการศึกษา โดยเน้นทำการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ ข้อมูลทางด้านเอกสาร จากบทความ ตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหมดที่สำคัญๆ และได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดเหล่านั้นออกมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างกรอบแนวความคิด การกำหนด สมมติฐาน รวมถึงการสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการต่อไป

(2) การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Quantitative) ในการสอบถามกรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี สังกัดกองทัพภาค ที่ 2 โดยแบบสอบถามนั้นจะมีการทดสอบความถูกต้องในเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ในการสร้าง (Construct Validity) ความใช้ได้ทางปฏิบัติ (Practicality) ก่อนนำข้อมูลไปใช้

ในทางสถิติหรือหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ กรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 รวมทั้งหมด 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yammane (สุทธนู ศรีไสย์, 2551) จากจำนวนกองทุนทั้งหมด 100 กองทุน ดังนี้

สูตรการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ N = จำนวนประชากรทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างคือ 0.05
(ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95)

แทนค่าตามสูตรได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{100}{1 + 100 (0.05)^2} \\ &= 80.0 \end{aligned}$$

ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลทั้งหมด ของกรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 100 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
สังกัดกองทัพอากาศที่ 2

หน่วย มทบ./จทบ.	จังหวัด	จำนวนกองทุน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
มณฑลทหารบกที่ 21	นครราชสีมา	45	45
มณฑลทหารบกที่ 22	อุบลราชธานี	8	8
มณฑลทหารบกที่ 23	ขอนแก่น	9	9
มณฑลทหารบกที่ 24	อุดรธานี	9	9
จังหวัดทหารบกบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	3	3
จังหวัดทหารบกสุรินทร์	สุรินทร์	3	3
จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด	16	16
จังหวัดทหารบกสกลนคร	สกลนคร	3	3
จังหวัดทหารบกนครพนม	นครพนม	2	2
จังหวัดทหารบกเลย	เลย	2	2
รวม		100	100

ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพ จึงแบ่งเป็นตามกระบวนการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร โดยค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการทำบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คุณภาพของสารสนเทศทางบัญชี ประสิทธิภาพการบริหารข้อมูลทางการบัญชี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. พัฒนาเครื่องมือแบบสอบถามปลายปิด

2.1 จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งปรับปรุงมาจากัชชญา ภูวปริยาธร (2553) และธิดาพร อินชุม (2554) ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน เพื่อให้รายละเอียดครอบคลุมถึงความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษา

2.2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาได้นำมาปรับให้เหมาะสม และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา

3. วางแผนการจัดเก็บข้อมูล
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำมาประมวลผล
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
6. สรุปผลวิเคราะห์และรายงานผลการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้ปรับปรุงจาก ชัชชญา ภูวปริยาร (2553) และธิดาพร อินทุม (2554) ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยแบบสอบถามเป็นแบบ Check list

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยการทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วยปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชี จำนวน 5 ข้อ ปัจจัยด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำบัญชีจำนวน 5 ข้อ ปัจจัยด้านการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ด้านบัญชี จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมของการควบคุมจำนวน 5 ข้อ การประเมินความเสี่ยงจำนวน 5 ข้อ กิจกรรมการควบคุม จำนวน 5 ข้อ สารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ และการติดตามประเมินผล จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบุถึงปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารเพื่อเตรียมนำส่งทางไปรษณีย์
2. ขอนหนังสือจากคณะบัญชาธิการบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยแนบพร้อมทั้งแบบสอบถาม ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 ตอบแบบสอบถาม
3. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้กับกลุ่มตัวอย่างกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 ตอบแบบสอบถาม โดยแนบซองจดหมายตอบกลับแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของคำตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าซึ่งเป็นการแทนค่าตัวแปรด้วยสัญลักษณ์ที่โปรแกรมทางสถิติสามารถอ่านค่าได้สำหรับแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระกลุ่มใดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่า และตัวแปรอิสระตัวใดมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 การตรวจสอบข้อมูล ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยจะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดประกอบด้วย ปัจจัยด้านคุณภาพสารสนเทศ ปัจจัยด้านคุณภาพของระบบ และปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ เพื่อดูว่าตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกทำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ส่วนขั้นตอนที่ 2 หาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า VIF เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนไว้ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 (ส่วนที่ 1 ของแบบสอบถาม) โดยการแจกความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกรรมการผู้ปฏิบัติงานบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ สังกัดกองทัพภาคที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยการทำบัญชีส่งผลกระทบต่อการควบคุมภายในของกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(ส่วนที่ 2 และ 3 ของแบบสอบถาม) โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง ความถี่กับการบรรยายและสรุปผลวิจัยโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการให้คะแนนคำตอบของ แบบสอบถามมีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552; ธิดาพร อินชุม, 2554)

มากที่สุด (5 คะแนน) หมายถึง มีความสำคัญในระดับมากที่สุด

มาก (4 คะแนน) หมายถึง มีความสำคัญในระดับมาก

ปานกลาง (3 คะแนน) หมายถึง มีความสำคัญในระดับปานกลาง

น้อย (2 คะแนน) หมายถึง มีความสำคัญในระดับน้อย

น้อยที่สุด (1 คะแนน) หมายถึง มีความสำคัญในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลโดยอาศัยสูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้น

ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนที่มีค่ามากที่สุด} - \text{คะแนนที่มีน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.41– 4.20 หมายถึง มีระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.61– 3.40 หมายถึง มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81– 2.60 หมายถึง มีระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00– 1.80 หมายถึง มีระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิด ผู้วิจัยจะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการทำบัญชีที่ส่งผลต่อการควบคุมภายในของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis)

สรุป

สำหรับเนื้อหาในบทที่ 3 นี้ เป็นการกำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 100คน สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ ประกอบด้วย (1) ความถี่และร้อยละ (Frequency and Percentage) (2) ค่าเฉลี่ย (Mean) (3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทั้งทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity test) โดยการทำการทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) พร้อมหาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า VIF ส่วนการทดสอบสมมติฐานจะใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอในบทต่อไป